

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

11.3.2014

B7-0265/2014

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan
(2014/2627(RSP))

**Hannes Swoboda, Libor Rouček, Ana Gomes, Marek Siwiec,
Tonino Picula, Knut Fleckenstein, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa,
Liisa Jaakonsaari, Boris Zala, Wolfgang Kreissl-Dörfler,
Victor Boştinaru, Ivairi Padar, Emine Bozkurt, Jo Leinen**
S&D-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan
(2014/2627(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 27. helmikuuta 2014 antamansa päätöslauselman Ukrainan tilanteesta¹,
 - ottaa huomioon 3. maaliskuuta 2014 annetut neuvoston päätelmät Ukrainasta,
 - ottaa huomioon valtion- tai hallitusten päämiesten 6. maaliskuuta 2014 Ukrainasta antaman julkilausuman,
 - ottaa huomioon turvatakuita koskevan Budapestin muistion, jonka Ukraina, Venäjä, Yhdysvallat ja Yhdistynyt kuningaskunta allekirjoittivat joulukuussa 1994,
 - ottaa huomioon Helsingin päätösasiakirjan vuodelta 1975,
 - ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. panee merkille, että välittömästi Kiovassa tapahtuneen Majdan-vallankumouksen onnistumisen jälkeen monissa Itä-Ukrainan ja Krimin kaupungeissa järjestettiin joukko Venäjää tukevia mielenosoituksia;
- B. panee merkille, että tunnuksettomia armeijan univormuja käyttäneet joukot valtasivat autonomisen Krimin tasavallan parlamentin ja ottivat haltuunsa strategisia kohteita niemimaalla; panee merkille, että Venäjän federaation alueelta saapuneet aseistetut henkilöt tekivät aseellisen hyökkäyksen ja valtasivat Ukrainan valtion rajavartiolaitoksen tarkastuspisteen; pitää ilmeisenä, että osa Krimillä toimivista aseistetuista henkilöistä on todellisuudessa venäläisiä sotilaita;
- C. panee merkille, että Venäjää tukevat mielenosoittajat ovat ottaneet haltuunsa parlamentin rakennuksen Donetskissa ja että muita julkisia rakennuksia on miehitetty Harkovassa; panee merkille, että Krimin autonomisen tasavallan korkein neuvosto on ilmoittanut aikovansa liittyä Venäjään ja järjestävänsä asiaa koskevan kansanäänestyksen; panee merkille, että kansanäänestyksen päivämäärää on siirretty useita kertoja ja se on nyt määrä pitää 16. maaliskuuta 2014;
- D. toteaa, että Venäjän federaation federaationeuvosto antoi 1. maaliskuuta 2014 luvan asevoimien käyttöön Ukrainan alueella;
- E. panee merkille, että Venäjä väittää käyttävänsä asevoimiaan venäjää puhuvien ryhmien suojeluun; toteaa, ettei ole mitään todisteita siitä, että Kiovan uusi hallinto olisi uhannut näitä ryhmiä; katsoo kuitenkin, että tietyt toimet, kuten Ukrainan parlamentin

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0170.

täytäntöönpanematta jäänyt päätös poistaa venäjän asema valtion virallisena kielenä, ovat aiheuttaneet levottomuutta venäjänkielisten keskuudessa, ja siihen on vedottu irrottautumiswaatimusten ja Venäjän asiaan puuttumisen perusteena;

- F. toteaa, että Venäjän käytännössä suorittama Krimin niemimaan valtaus uhkaa Euroopan vakautta ja turvallisuutta ja sillä on koko maailmaan heijastuvia vaikutuksia; toteaa, että Venäjän federaatio on yksin vastuussa Venäjän federaatiosta Ukrainan alueelle tulleiden aseistettujen henkilöiden toimista, joita Venäjän federaation armeija on tukenut;
- G. panee merkille, että 28 EU:n valtion- tai hallitusten päämiestä esittivät vakavan varoituksen Venäjän toimien seurauksista ja päättivät keskeyttää Venäjän kanssa käydyt kahdensiviset neuvottelut viisumiasioista ja uudesta kumppanuus- ja yhteistyösopimuksesta ja päättivät myös keskeyttää EU:n toimielinten osallistumisen Sočissa kesäkuussa 2014 pidettävän G8-kokouksen valmisteluun;
1. tuomitsee voimakkaasti Venäjän toimet sen uhatessa Ukrainan itsemääräämisoikeutta, yhtenäisyyttä ja alueellista koskemattomuutta; ilmaisee tukensa Ukrainan kansalle tässä maan kannalta kriittisessä taitekohdassa; kehottaa liennyttämään kriisiä heti ja vetämään kaikki Ukrainan alueella laittomasti olevat sotilasjoukot sekä kunnioittamaan täysin kansainvälistä oikeutta sekä olemassa olevia sopimusvelvoitteita;
 2. korostaa, että EU:n ja sen jäsenvaltioiden on esiinnyttävä Venäjään nähden yhtenäisesti ja tuettava yhdistyneen Ukrainan oikeutta päättää tulevaisuudestaan vapaasti; pitää siksi myönteisenä 6. maaliskuuta järjestetyn EU:n ylimääräisen huippukokouksen yhteistä lausumaa, jossa tuomittiin Venäjän voimatoimet ja tuettiin Ukrainan alueellista yhtenäisyyttä; kehottaa tekemään tiivistä transatlanttista yhteistyötä kriisin ratkaisemiseksi rauhanomaisesti;
 3. korostaa olevansa vakuuttunut siitä, että rakentavan vuoropuhelun aikaansaaminen on ainoa keino kohti Ukrainan selkkauksen ratkaisua ja pitkäaikaista vakautta; varoittaa kuitenkin, että jos jännitteitä ei lievennetä tai jos tilanne pahenee edelleen ja johtaa Krimin liittämiseen Venäjään, EU:n pitäisi voida päättää nopeasti asianmukaisista toimista, joihin voisivat kuulua asevientikielto, viisumirajoitukset, tiettyjen henkilöiden varojen jäädyttäminen sekä laajemmat seuraukset poliittisista ja taloudellisista suhteista Venäjän kanssa käytävän keskustelun kannalta; kehottaa käynnistämään tällaisten kohdennettujen pakotteiden asianmukaisen arvioinnin, jotta vältettäisiin Venäjän väestöön laajemmin vaikuttavat seuraukset ja vältettäisiin kestävämmät kielteiset vaikutukset EU:hun ja sen jäsenvaltioihin;
 4. korostaa, että EU:n ja kaikkien jäsenvaltioiden on etsittävä uusi tasapaino energiariippuvuudelle Venäjältä ja pyrittävä tehokkaammin energialähteiden monipuolistamiseen sekä kaasun että ydinenergian osalta; katsoo myös, että EU:n olisi tuettava Ukrainan hallitusta energia-alan uudistuksessa ja nykyaikaistamisessa ja Ukrainan energiamarkkinoiden integroimisessa EU:n energiamarkkinoihin; kiittää komissiota sen valmiudesta auttaa Ukrainaa maan kaasuntoimitusreittien monipuolistamisessa niin, että mahdollistetaan takaisinvirtaus EU-maiden kautta; kehottaa ratifioimaan nopeasti asiaa koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan Slovakian ja Ukrainan siirtoverkonhaltijoiden välillä;

5. kehottaa perustamaan Ukrainan konfliktia käsittelevän riippumattoman kansainvälisen selvitysryhmän, jotta voidaan arvioida objektiivisesti Krimin rauhottomuuksien ja sotilastoimien syitä kansainvälinen oikeus, humanitaarinen oikeus ja ihmisoikeudet huomioon ottaen; katsoo, että tällainen ryhmä auttaisi vähentämään jännitteitä ja samalla voitaisiin välttää kohdennetun disinformaation aiheuttamaa epävakauden lisääntymistä, vastata paikallisen väestön ongelmiin ja valmistaa tietä kriisin rauhanomaiselle ratkaisulle; kehottaa takaamaan Etyjin tarkkailijoille pääsyn Ukrainan Krimin niemimaalle mahdollisimman pian;
6. panee hyvin huolestuneena merkille kertomukset, joiden mukaan aseistetut henkilöt ovat merkinneet Ukrainan tataarien taloja Krimin alueilla, joilla asuu sekä tataareja että venäläisiä; panee merkille, että Krimin tataarit, jotka ovat palanneet kotimaahansa Ukrainan itsenäistyttyä, ovat pyytäneet kansainväliseltä yhteisöltä tukea Ukrainan alueelliselle koskemattomuudelle ja kattavalle oikeudelliselle ja poliittiselle sopimukselle heidän oikeuksiensa palauttamisesta Krimin alkuperäiskansana; kehottaa kansainvälistä yhteisöä, komissiota ja neuvostoa, YK:n ihmisoikeusvaltuutettua ja ihmisoikeuksista vastaavaa EU:n erityisedustajaa kiinnittämään välittömästi huomiota tämän vähemmistön ja muiden vähemmistöjen oikeuksiin Krimin niemimaalla;
7. kehottaa Venäjää tunnustamaan Ukrainan väliaikaisen hallituksen legitiimiyden ja aloittamaan välittömästi kahdensivälisesti ja/tai monenvälisessä kehyksessä neuvottelut, joilla on saatava aikaan tuloksia rajallisessa ajassa; toteaa, että väliaikaista hallitusta kokonaisuudessaan kannatti Ukrainan parlamentissa 371 äänen enemmistö;
8. korostaa, että Ukrainan alueellisen koskemattomuuden ovat taanneet Venäjä, Yhdysvallat ja Yhdistynyt kuningaskunta, ja toteaa, että Ukrainan perustuslain mukaan Krimin autonominen tasavalta voi järjestää kansanäänestyksiä vain paikallisista kysymyksistä eikä Ukrainan muodostavan alueen muuttamisesta; korostaa, että Venäjän federaatioon liittymistä koskeva kansanäänestys katsotaan siksi perusteettomaksi ja lainvastaiseksi, kuten kaikki muutkin mahdollisesti Ukrainan perustuslain vastaiset kansanäänestykset;
9. kehottaa jälleen Ukrainan väliaikaista hallitusta noudattamaan osallistavaa ja demokraattista menettelyä, jotta voidaan välittää uusien väkivaltaisuuksien ja alueellisen hajoamisen riski; varoittaa vakavasti toimista, jotka voivat pahentaa etnistä tai kielellistä jakautumista; pitää tähän liittyen myönteisenä Ukrainan hallituksen maltillista ja vastuullista reagointia Krimin tapahtumiin; korostaa, että Kiovan uusien viranomaisten on saatava jälleen yhteys kulttuurisesti rikkaaseen Ukrainan yhteiskuntaan ja taattava, että venäjää puhuvien sekä kaikkien vähemmistöjen oikeuksia kunnioitetaan ja suojellaan kaikin tavoin; kehottaa tekemään tähän liittyen tiivistä yhteistyötä Etyjin sekä Euroopan neuvoston kanssa; kehottaa ottamaan käyttöön uuden ja laajan kielipolitiikan kaikkien vähemmistökielten tukemiseksi;
10. katsoo, että tietyt näkökohdat 21. helmikuuta 2014 tehdyssä sopimuksessa, josta kolme ulkoministeriä neuvottelivat EU:n puolesta, voisivat edelleen auttaa pois tämänhetkisestä umpikujasta; katsoo kuitenkin, ettei mikään osapuoli voi neuvotella ja/tai hyväksyä ratkaisuja, jotka heikentävät Ukrainan itsemääräämisoikeutta ja

alueellista koskemattomuutta, ja vahvistaa jälleen Ukrainan kansan perusoikeuden päättää vapaasta maansa tulevaisuudesta;

11. kehottaa jälleen tutkimaan Majdan-aukion helmikuun tapahtumia, jotka johtivat yli 80 kuolonuhriin ja satojen haavoittumiseen;
12. vaatii vapaita, oikeudenmukaisia, avoimia ja maanlaajuisia vaaleja, joissa Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston Etyj/ODIHR toimii tarkkailijana, ja ilmaisee jälleen valmiutensa oman tarkkailijaryhmän perustamiseen; kehottaa Ukrainan viranomaisia tekemään kaikkensa mahdollisimman suuren äänestysaktiivisuuden takaamiseksi presidentinvaaleissa etenkin maan itä- ja eteläosissa; katsoo, että parlamenttivaalit olisi pidettävä pikaisesti presidentinvaalien jälkeen ja ennen kuluvan vuoden päättymistä; kehottaa jälleen Ukrainan viranomaisia järjestämään vaalit noudattaen Venetsian komission suosituksia ja tukee suhteellista vaalitapaa, joka mahdollistaisi maan paikallistason asianmukaisen edustuksen; korostaa oikeusvaltioperiaatetta noudattavien parlamentin ja sen jäsenten merkitystä sekä keskustasolla että paikallistasolla;
13. katsoo, että on mahdollista valmistella kattavaa perustuslakiuudistusta mieluiten perustamalla perustuslakia säätävä kokous, johon kuuluu edustajia kaikkialta Ukrainasta;
14. pitää myönteisenä, että 28 EU:n valtion- tai hallitusten päämiestä kannattivat neuvoston 3. maaliskuuta tekemää päätöstä anastettujen valtion varojen jäädyttämisestä ja takaisinperimisestä ja niiden löytämisestä ja palauttamisesta Ukrainaan mahdollisimman nopeasti;
15. toistaa, että uuden hallituksen on tehtävä korruption torjunnasta yksi tärkeimmistä tehtävistä, ja odottaa asiassa myönteistä kehitystä; korostaa, että Majdan sekä kaikki ukrainalaiset odottavat radikaalia muutosta ja asianmukaista hallintojärjestelmää;
16. tukee EU:n entistä strategisempaa menettelyä Ukrainan suhteen ja panee merkille tarpeen antaa maalle nopeaa apua; pitää myönteisenä komission ilmoitusta konkreettisten rahoitustoimien paketista, joka on tulevina vuosina vähintään 11 miljardia EU:n talousarviosta ja EU-pohjaisista kansainvälisistä rahoituslaitoksista, kuten EIP:stä ja EJKP:stä; pitää myös myönteisenä sen aietta ottaa lähiviikkoina käyttöön positiivisia kauppaan liittyviä toimia, jotta Ukraina voi hyötyä välittömästi pitkälle menevästä ja laaja-alaisesta vapaakauppa-alueesta; pitää lisäksi myönteisenä Yhdysvaltain Ukrainan hallitukselle tarjoamaa miljardin dollarin amerikkalaista lainavakuutta, joka voi auttaa Ukrainaa saamaan suuremman lainan IMF:ltä; varoittaa kuitenkin kylmän sodan tyyppisestä vastakkainasettelusta Venäjän kanssa Ukrainan konfliktin vuoksi ja katsoo, että myös Moskova voisi edistää Ukrainan sosioekonomista vakauttamista, mikä olisi selvä merkki sovittelusta ja Venäjän halusta edistää rauhaa ja hyvinvointia yhteisessä naapurustossa;
17. kehottaa EU:ta tutkimaan nopeasti, miten Venäjä saataisiin mukaan kestävän poliittisen ratkaisun etsimiseen Ukrainassa, ja kehottaa EU:ta ja Venäjää käyttämään vaikutusvaltaansa ja tekemään kaikkensa, jotta estettäisiin nykytilanteen pakeneminen

entisestään, hillittäisiin separatistisia pyrkimyksiä ja ratkaistaisiin kaikki kiistat rauhanomaisella tavalla;

18. katsoo, että Ukrainan hallituksen olisi poliittisen ratkaisun yhteydessä sitouduttava maksamaan velkansa Venäjälle ja venäläisille pankeille ja yrityksille, ja sen olisi käytettävä osa EU:n ja muiden kansainvälisten rahoituslaitosten tuesta Kaakkois-Ukrainassa sijaitsevien köyhien alueiden sosioekonomiseen kehittämiseen; kehottaa IMF:ää välttämään kestävästi kestämättömien säästötoimien vaatimista, sillä ne vain pahentaisivat maan jo nyt vaikeaa sosioekonomista tilannetta;
19. katsoo, että EU:n ja Ukrainan välinen viisumivapaussopimus on yksi tapa vastata vetoomuksiin, joita ovat esittäneet demokratian ja muiden keskeisten eurooppalaisten arvojen puolesta mieltään osoittaneet Ukrainan kansalaisyhteiskunta ja opiskelijat; katsoo, että tällainen sopimus edistäisi kansalaisyhteiskuntien välistä vaihtoa ja yksittäisten ihmisten välisiä yhteyksiä, mikä parantaisi vastavuoroista ymmärtämystä ja hyödyttäisi taloudellista vaihtoa; kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen Ukrainan lisäämiseksi sellaisten kolmansien maiden luetteloon, joiden kansalaisiin ei sovelleta viisumivaatimusta; kehottaa myös jäsenvaltioita panemaan täysin täytäntöön nykyisen viisuminsaannin helpottamista koskevan sopimuksen ja hyödyntämään viisumisäännöstön tarjoamaa joustavuutta, jotta EU:hun pääsyä voidaan helpottaa erityisesti opiskelijoille ja tieteenharjoittajille; kehottaa siihen liittyen vahvistamaan tutkimusyhteistyötä, laajentamaan nuorisovaihtoa ja lisäämään stipendejä;
20. pitää myönteisenä 28 EU:n valtion- tai hallitusten päämiehen valmiutta allekirjoittaa assosiaatiosopimuksen poliittiset luvut mahdollisimman pian ja ennen 25. toukokuuta järjestettäviä presidentinvaaleja; toteaa, että EU on valmis allekirjoittamaan täyden assosiaatiosopimuksen / pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta koskevan sopimuksen heti, kun kriisi saadaan ratkaistua, järjestetään parlamenttivaalit ja valitut uudet viranomaiset ovat valmiita ottamaan tämän askeleen; muistuttaa lisäksi, että Ukraina voi kaikkien muiden eurooppalaisten valtioiden tavoin hakea Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 49 artiklan mukaisesti EU:n jäsenyyttä edellyttäen, että se noudattaa demokratian periaatteita, kunnioittaa perusvapauksia ja ihmisoikeuksia ja vähemmistöjen oikeuksia ja varmistaa oikeusvaltion periaatteiden toteutumisen;
21. on vakaasti sitä mieltä, että Ukrainan tapahtumat korostavat EU:n tarvetta vahvistaa sitoutumistaan ja tukeaan liittyen Moldovan ja Georgian eurooppalaiseen vaihtoehtoon ja alueelliseen koskemattomuuteen niiden valmistautuessa allekirjoittamaan assosiaatiosopimuksen ja pitkälle menevää ja laaja-alaista vapaakauppa-aluetta koskevan sopimuksen EU:n kanssa myöhemmin tänä vuonna;
22. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, EU:n jäsenvaltioille, Ukrainan virkaatekevälle presidentille, hallitukselle ja parlamentille sekä Venäjän federaation presidentille, hallitukselle ja parlamentille.